

kuzey yıldızı

ederi: 1 YTL / 1.000.000 TL

sayı: 11 mart/nisan 2005

bir dergimiz vardı
sanıyorum yalnızlıktan,
tam 21 gram kaybetti.

geri getirmek mümkün olur diye değil
nedenini bilmeden
mumyaladık onu.

Özge Dirik
22.08.2004

içindekiler

- 02 tenimi tut — salihaydemir
tek eksik... — Mustafa Kılıç
- 03 Söyleşi: Mehmet Altun
- 06 DÜŞ—GEN & coda — Oylun Pirolli
- 08 Yalım — Zafer Yalçınpınar
ağaçça — Doğan Ergül
- 09 özge dir/ik'in bütün şiirleri'ne başlangıç denemesi
- 23 Çakılı Aşk — Arzu Çur
- 24 Derin Devlet veya Natural Killer Cells — barışözgür
Yas Evi — R. Ezgi Çakıroğlu
- 25 Uçmayı Unutan Şehir — Fatih Nergiz
- 26 Masal Sayısı — Duygu Güles
- 28 Mektup — Umut Yaşar Karaoğlu
- 29 ay üssü — tezer cem
Kendi Kendime — Çağla Cömert
ben sen o kim — Fadıl Kocagöz
- 30 beyan — Aziz Kemâl Hızıroğlu
düğmesiz ilik — Aynur Dursun
- 31 en sevdiğim rengi söylemedim hâlâ — gökçe polatoğlu
- 32 küçük defterler I — salih aydemir

ön kapakta kullanılan fotoğrafı vedat kamer paşabahçe vapurunda çekti. grafik uygulamasını zafer yalçınpınar gerçekleştirdi. arka kapak fotoğrafı çağla cömert'in. 18. sayfada yine çağla cömert'in fotoğrafını kullandık.

yer darlığı ve teknik sebeplerden ötürü kitap sayfasını gelecek sayıda yayımlayacağız.

yazarlar

- Arzu Çur — arzucur@kuzeyyildizi.com
Aziz Kemâl Hızıroğlu — azizkemalhiziroglu@hotmail.com
Barış Özgür — cerenozg@superonline.com
Çağla Cömert — caglacom@yahoo.com
Doğan Ergül — doganergul@mynet.com
Duygu Güles — duygun@hotmail.com
Fadıl Kocagöz
Fatih Nergiz — fnergiz@hotmail.com
Gökçe Polatoğlu — prenses@kuzeyyildizi.com
Mehmet Altun — mahmetaltun@gmail.com
Mustafa Kılıç — mustafa_ergin@yahoo.com
Oylun Pirolli — kedidir@hotmail.com
Özge Dirik
Özgür Macit — macit@kuzeyyildizi.com
R. Ezgi Çakıroğlu — melodyofheart@hotmail.com
Salih Aydemir — salihaydemir@otekisiz.com
Tezer Cem — tezercem@yahoo.com
Umut Yaşar Karaoğlu — umutykaraoglu@yahoo.com
Vedat Kamer — vedat@kuzeyyildizi.com
Zafer Yalçınpınar — zaferyal@kuzeyyildizi.com

SANATÇININ DUASI

Gün sonları ne kadar içe işleyici güzün! Ah! can yacacak kadar işleyici! çünkü öyle tatlı duyular vardır ki, dalgaları yoğunluklarını önlemez; Sonsuz'un ucundan daha keskin uç da yoktur.

Bakışı göğün ve denizin uçsuz bucaksızlığına daldırmak ne büyük haz! Yalnızlık, sessizlik, göğün benzersiz arılığı! ufukta titreyen, küçüklüğüyle, yapayalnız kalmışlığıyla benim çaresiz yaşamıma öykünen bir küçük yelken, dalganın tekdüze şarkısı, tüm bu nesnelere benim aracılığımla düşünüyor, ya da ben onların aracılığıyla düşünüyorum (çünkü *ben* düşlerin enginliğinde öyle çabuk yitip gidiyor ki!); düşünüyorlar, diyorum, ama dil-bazlığa, karşılaştırmaya, sonuçlanmaya başvurmadan ezgimsi bir biçimde, çok güzel bir biçimde düşünüyorlar.

Gene de bu düşünceler, ister benden çıksın, ister nesnelere fırlasın, fazlasıyla güçleniyor çabucak. Güç hazda bir huzursuzluk, olumlu bir acı yaratır. Fazlasıyla gerilmiş sinirlerim tiz ve sızlı titreşimlerden başka bir şey vermiyorlar artık.

Şimdi de göğün derinliği şaşkına döndürüyor beni, duruluğu çileden çıkarıyor. Denizin duyarsızlığı, gözlerimin önündeki görünümün değişmezliği ayaklandırıyor beni... Ah! hep böyle acı mı çekmeli, yoksa hep kaçmalı mı güzelden? Doğa, acımak bilmez büyücü, her zaman üstün çıkan karşıt, bırak beni! İsteklerimi ve gururumu baştan çıkarmayı bırak artık! Bir düellodur güzeli incelemek, sanatçıyı yere sermeden önce dehşetten haykırtan bir düello.

Charles Pierre Baudelaire
Paris Sıkıntısı / III (Çev: Tahsin Yücel)

I / bütün dünyada yangın var değil mi? — 14 şubat 2004

hep buradan alıntıladığım bir sözle karşılaşmanı bekledim. bunu okumuş olduğunu hatırlamanı. en çok da beni... bir filmde. hayatımın roman olamayacağına daha önceden karar vermiştim. neden bir kahramanlık veya bir ölüm istiyorsun?

tüklenen gecelerimde neden seni düşündüğümü bilmeni istiyorum? hâlâ bilmiyorum. geceye öncülük eden harflerim tek tek kayboluyor. beni ne zaman bulacaksın?

II / my baby shot me down — 21 mart 2004

müziğin katalizör etkisinin bitmemesi için ekstra bir çaba içersin-deyim. gecenin rengi kırmızı. böylesine yitik, ve acılı bir rengi yokluğuna inşa ettiğim için utaniyorum. günleri sayamayacak kadar özensizim. çaresizlik denilen eblehlik bu kadar sürünebilir geceme. her gözyaşım sana hesap vermek için sıra bekliyor. kalbime bilenen bıçağı arıyorum.

amélie'yi seyrettin mi diye soramıyorum bir daha. büyütmediğim harflerim ellerinde, sözcük olma cesaretleri eksilmiş, kurdeleler sarmak istediğim gülümsemem gökyüzümü yalanlıyor.

ve seni arıyorum, ilerlediğim her yerde yoksun. soğuk çoğalıyor sokaklarına. dudakların inceldikçe öldürüyor zamanı.

III — 27 nisan 2004

"Her zaman sarhoş olmak esastır. Hepsini bu: başka sorun yok. Zamanın omuzlarınıza çöken ve sizi yere eğdiren korkunç ağırlığımı hissetmek istemiyorsanız, sarhoş olun, ve yine olun. Neyle? Şarapla, şiiirle, ya da iyi olmakla, keyfinize bakın. Ama sarhoş olun. Ve eğer zaman zaman, bir sarayın basamaklarında, bir hendeğin yeşil çimenlerinde, odanızın hüzünlü yalnızlığında, kendinize gelerseniz, sarhoşluğunuz hafiflemiş veya dağılmış olarak, rüzgâra sorun, dalgaya, yıldızla, kuşa, saate sorun, kaçan, inleyen, yuvarlanan, şakiyan, konuşan her şeye sorun, şimdi ne zamanı diye; ve rüzgâr, dalga, yıldız, kuş, saat diyeceklerdir ki: 'Sarhoş olma zamanı!' Zamanın işkenceye uğrayan esirleri olmak istemiyorsanız, sarhoş olun, hep sarhoş olun. Şarapla, şiiirle ya da iyi olmakla. Nasıl isterseniz." — Charles Pierre Baudelaire, 1866 (Çev: Akin Demirci)

IV — 28 nisan 2004

yüzünü gizlediğin bir bakış var, soru sormadan seni sevmemi söylüyor. şehir ikiye bölünmüş: yağmurun toprağa düştü yerler, yağmurun denize düştüğü yerler. yağmur nasıl dokunabileceğini biliyor tenine.

V — 16 mayıs 2004

"İşte ve ben de seni zorlayamam ki. daha ne kadar yazacaksın? eline kalemi verende kabahat. burjuvazinin gizli çekiciliği dün akşam bana bir oyun kazandırdı. kültüblasının üstten ve yandan görünüşleri arasındaki bariz fark gibi. yani üstten çizince floresan lambaya benziyor. oysa normalde yandığı falan yok, yanan şeyleri söndürür hatta. ama sen AN-LAMI-YOR-SUN. ama ben bu sabah yenilmeye ve boş kahve fincanıyla uyandım. sırt ağrısından iyiydi. kafamda tenekeler çalıyor, sen duymuyorsun. duyuyorsan ne halt etmeye deliler gibi yazıyor-sun hâlâ? BİTTİ." — nasfe

IV — 31 aralık 2004

"acıyı yaşatanlara değil hatırlatanlara vurmali" — salih aydemir

bu kadar çok yıldızı kim astı gecede. beyazlaşan bir yanım var. seni sevmeyi kendime saklamamayı söylüyor. her sıfat kolaylık değil mi? seni savsaklayamayan suskunluğum bu akşam her şarkına sığıntı.

seni istanbul'un her yanında arıyorum. vapurun intihar koltuğunda denizin küçük elli fenerini seviyorum. başparmağım soğuğa diyet. kırmızıyım.

VI — 21 şubat 2005

aklımlı birikiyor kar. saçlarının şehirden çekilişinde. ayazda kaldı ellerim.

soğuk ayaklarıma gidişini ezberletiyor. ∞

tenimi tut*

zaman seni benden istiyor
gözlerime bıraktığın not mülk
aynı şarkılara susuyorum uzun sabahlara

dün soldu
al acının uğultusunu rüzgârların zehrinden
çünkü zaten sadece belki
ama içinde kim varsa biriymiş gibi

sır çekip aldı huzurdan beni
bedenime karış al içimdeki geceleri
içimde kim varsa

aşk aşka düşer uzun süren sözlere
kar kurnaz bir işçi
gözlerime bıraktığın şarkı kış
gülünce güzel canım dilime çarpıyor

sana dokunan sözleri tut
yaz ellerin küfrüm ve gözlerim

ayaklarıma kalıyorum
canım çarpıyor
bir uykuyu tutuyor gözlerim
tenin şöyle dursun her işgalde kalıyor sesim

gece durmadan tekrar ediyor aşk böyle
hakkım yok sana sustum tenimi tut

**insan en fazla aşk olur*

salihaydemir

tek eksik...

kıyısına kadar gelen suyun
geri çekilmesi
tohumun çatlamış kabuğuna

kestanenin ateşinde kül korkusu!

boş kasadaki meyve kokusu

kanatsız kuşun gövdesizliği

simsiyah kumaşı çizen
beyaz sabunun tortusu

sinemada gülsüz avuçlarında
bir filmin sonu
yandığında ışıklar
hâlâ sönük bir lamba

gözleri ışımayan bokböceği

söndü denilen güneşin
sırılsıklam gelmesi içinden denizin
terk edip sıra sıra dağları

her şiiri kendinden
her acıyı senden bilmesi

çocuğun koleksiyonundaki
pulları
tek eksiği!!!...

2003

Mustafa Kılıç

Söyleşi: Mehmet Altun

Kuzey Yıldızı: Poetikanız nedir? Toplumcu gerçekçiliği nasıl tanımlıyorsunuz ve bugününüzden hareketle yarın için ne söyleyebilirsiniz? Etken şair nasıl olunur ve şiirin evrimine katkısı nedir?

Mehmet Altun: Soruyu tersten başlayarak yanıtlamak belki daha isabetli olacak. Etken şair nasıl olunur? Aslında böylesi sorular sormak bile ürkütücü. Bu, sorunun niteliği ile ilgili değil; böylesi sorular sorduran şairlik kimliğinin yarattığı kirlilikle ilgili bir şey. Biraz sert bir yaklaşım olduğu düşünülebilir ancak; samimi olduğunda görülecektir ki, şairlik hırkası giyinmiş kimselerin haksız yere yarattığı ve bununla da kalmayıp sahiden ozan kişilere de yattığı bir kirlilikten bahsedilmektedir.

Bu bakımdan soru ürkütücü geliyor bana. Çünkü şair zaten üreten kişidir. Ozan kişi, dilin arkeolojisini yapan kişidir. Yani, dilin arkeoloğudur şair. Sabır ve sükunetle görür işini. Titizlikle ancak; doğallığına dokunmadan işler sanatını. Okur, ozanın bu uğraşını eseri okurken asla anlamaz, hatta çok doğal ve dahi gündelik dilin bir parçası olarak kabul eder. Oysa şair onu dikkatle işlemiştir, basit sanılan bir bağlacın, bir ses tekrarının, bir çekim ekinin bile hesabını özenle yapmıştır; o dizini, sesli ve sessiz okumaya hatta görüntüye göre kurgulamıştır. Tabii her ozanın yaklaşımı farklıdır ve farklı anlamlandırır yaptığı işi. Kimileri dili işlemekten sözcükle oynamayı, onu kırmayı, deforme etmeyi hatta yapısını ve biçimini dahi değiştirmeyi anlar; kimileri alışılmışın dışında söz dizinleri yaratmaktan bahsederken; abuk sabuk, zaman zaman arabesk ifadeler yaratarak ya da fantastik düşlemlerde bile yeri olamayacak denli ucube zıvalıklarla dili işlediklerini söylüyorlar. Üstelik buna dilde yapılmış bir tür devrim yaftası da yapıştırarak; bir güzel eklettik meklettik sözlerle de süsleyip ortaya çıkıyorlar. İlginç olan bu zıvalıklar değil; onları destekleyen ve hatta kimi zaman ödüllendiren sözüm ona muhterem üstatlarımızın anlaşılmaz tavrıdır. Ne oluyor canımı sıktığının ahalisi? Ne oluyor da bozmaktan devrimi anlıyorsunuz. Herkes Bakunin fanatığı de biz mi bilmiyoruz.

Dilin devrimi değil; eylemin devrimidir aslolan. Eylemcilikse yıkmayı değil elbette; yıkılsa bile yeniden inşayı gerektirir. Bir yenilik, ancak; yaşamsal karşılığı olan bir pratiğe dönüşebiliyorsa yeniliktir. Bu bilimde de böyledir, sanatta da böyledir, hayatın her alanında da böyledir. Düşlemse bir yanılısamdır sadece. Bu yüzden işte ütopya, gerçekçilerin değil; romantiklerin ve idealistlerin sığındığı limandır. Oysa "Gerçekçi ol, imkânsızı iste" diyorsa gerçek bir devrimci; O, bunun en iyi yüz metresini koştuğunu bildiği için söylüyor bu iddialı sözü. Çünkü sevimli olmak zorundadır, zorun da sevillecek bir yanı olmak zorundadır. Bu yüzden işte uğruna ölmeye değer hayat.

Bu bakımdan, kendimi gerçekçi olarak addediyorum ve hatta toplumcu olduğumu da rahatlıkla söyleyebilirim. –Hem kim toplumcu olmadığını söyleyebilir ki– Ancak kesinlikle toplumcu-gerçekçi değilim. Çünkü bireyin gerçekçisini, nesnenin gerçekçisini, hayvanın, doğanın hatta gerçeğin gerçekçisini asla yadsıyamam. Bu nedenle de toplumla birlikte ancak topluma rağmen gerçekçi olduğumu düşünüyorum. Toplumcu-gerçekçi olduğumu söyleyeceksem, namussuzların, hırsızların, yankesicilerin, dolandırıcıların toplumsal gerçekliğini anlamış olduğumu söylemiş olacağım. Oysa ben böylesi bir şeyin gerçekliğini kabul edemem ve hatta anlamayı bırakın; anlamak bile istemem. Bu, beni üzer.

Etkenlik meselesine gelince; şairseniz etkensiniz zaten. Bir yerde bir savaş var, biliyoruz. Bir yerde bir zulüm var, bir yerde işkence, bir yerde umudun bittiği bir hayat var; bir yerde, bizim çok uzağımızda bir yerde hayvanları boğazlıyorlar, insanları öldürüyorlar, ormanları yakıyorlar, besinlerin genleriyle oynuyorlar, depremler oluyor; bir yerde kimliği inkâr ediliyor birilerinin, bir yerde... Her yerde ölüm var değil mi? Öyleyse susulamıyor, ozan da susamıyor. Susamıyor ise şairdir kişi. Susamıyor ise etkendir. Başkaca bir poetika soruyorsanız hâlâ; sözcükleri mezara götürmeyeceğim, daha da konuşabilirim ama bence bu kadarı yeter.

KY: Kitabınızı "Adanmış Şiirler Kitabı" olarak da tanımlıyorsunuz. Şair neden adak adar? "Yazdıklarımızı yiyecek" kadar yabancılaşıyor muyuz?

MA: Aslında "Rüyamda Hayat Vardı"yı bir adanmış şiirler kitabı olarak tanımlamamak gerekir. Sadece kitabın giriş bölümü *Adanmış Şiirler* başlığının yer aldığı bölümdür; bu nedenle de bir adanmış şiirler kitabı olarak anlaşıldı.

Şair adak adar mı bilemiyorum. Bildiğim tek şey; bu şiirler yazdıkları zaman yazılmasına eşlik, bir başka ifadeyle kaynaklık eden isimlerle buluştular. Örneğin Salih Bolat'a atfedilmiş bir şiir var "Ölü Küllerinin Büyüttüğü Otlar" s.16'da. Bu şiir Salih Bolat'ın, - tahmin ediyorum Defter'in kapanış sayısında yer

alıyordu- bir şiirinden esinle yazılmıştır. Uzunca bir şiirdi, çok severek okumuştum. (*Hatta sevgili Gökçenur Ç. bu şiiri Yazı Kitapevi'ndeki Salı Toplantıları'nda bizimle "Denizbahçesi Grubu"nda paylaşmıştı. Sanırım, Onur (Caymaz), ve Cüneyt (Uzunlar) bu şiirle ilgili uzun uzun da konuşmuşlardı.*) Agamemnon, Kent Mezarlığı, İmar Planı... gibi sözcükler, kilit rol üstlenmiştir bu şiirin ortaya çıkmasında. Arkadaş Zekai Özger'e ithaf edilen "Bir Kitabı Okurken" s.20 adlı şiir, Arkadaş'ın tek kitabının yeniden ve detaylı okuması yapılırken ortaya çıkmıştır ve tamamen Arkadaş'ın biyografisindeki trajediyle buluşarak ona atfedilmiştir. Örneğin "Gel-Git Günlük, s.40 annemin o dönem içinde bulunduğu sağlık durumu ile "Sorunlu Yönler" s.72, sevgili Metin Ağabey (Kaygalak) ile yapılan uzun, coğrafi bir konuşmadan sonra –ki bu konuşmanın tanıklarından biri de Kadir Aydemir'dir– ortaya çıkmıştır. Demek istediğim söz konusu olan bir adama durumu değil; çağrışımlarla barışmış bir duygunun samimi yetle dışavurumudur.

"Yazdıklarımızı Yiyelim"ın gerekçesi ise sizin de altını çizdiğiniz yabancılaşmadır. Evet, o denli yabancılaştık ki; yalnız çevremizi değil, kendimizi yadsıyacak kadar uzaklaşmaya hatta gerçekliğimizi sahiplenmekten acizce uzaklaşmaya başladık. Bu şiirin sevgili Şeref'e (Bilsel) atfedilmesinin sebebi ise sanırım konuyu en çok O'nunla tartışmamız olmalı.

KY: "Abilerim Yer Açmalı Kardeşlerime" adlı şiirinizde "Genç Ozan için Serzeniş"te bulunmuşsunuz. Genç şair kimdir? "Rüyamda Hayat Vardı" sizin ilk kitabınız, kendinizi genç şair olarak görüyor musunuz? Dergici ve yayıncı kimliğinize hitap ederek sormak istiyorum, genç şairin dergilerde ve kitaplarında yeri nedir?

MA: Adı geçen şiirde serzenişten ziyade rahatsızlık söz konusu. Sıklıkla genç ozan/ozan adayının, adı sanı bilinen dergilerde ürünlerine yer bulamadığı dillendirilir. Birçok kez bu tavrın önemli imzalar tarafından da desteklendiğini bizatihi yaşamış bir insan olarak; bu talebin önündeki engellerin kalkması adına böylesi bir şiirin ortaya çıkması olmasını gizlemeden kitaba alma gereğini hissettim. Tabii ki; bu şiirin yazılış serüveni ve içinde bulunduğum hale-tiruhiye değerlendirilmeden, sürecin genç bir insan için işleyişini kavramadan sonuç çıkarmamak gerektiğini düşünüyorum. Her yeni için kendini yaratma sancısı aynı sıkıntılarla başlar ancak; ayrı olasılıklarla sonuçlanır. Bu süreç; sizin de bilebileceğiniz gibi üretiminizle olduğu kadar, ilişkileriniz ve bu sistematığın işleyişiyle ve kıstaslarıyla da ilişkilidir. Hem yeni olacaksınız hem de beni başköşeye oturtmuyorlar diye yakınacaksınız. Olmuyor. Doğrusu olmamalıdır da. Bu tavrı anlamakta sıkıntı çekmiş bir sürecin doğurduğu bir şiirdir bahsettiğiniz şiir. Böylece kendimle ve yaşadığım süreçle barışmak için kitabıma taşıdığım bir şiirdir. Ancak bu yaklaşımla, benim şiirim arkasında durmadığım anlaşılmalıdır. Tam tersine sıkı sıkı savunucusu ve hatta söz konusu durumun da özveriyle düzeltilmesi gerektiğinin taraftarıyım. Çünkü yer yer *klan*'ların oluştuğunu ve bu *klan*'ların bir takım icra mercileri gibi *faboular triplerle* kendilerini erke, erki de jüri üyeliğine dönüştürdüğüne tanık oluyoruz. Sıkıntı da bu sanırım. Oysa bu işleyişin bizzat içindeki birçok imzanın da hassasiyetle genç imzaları takip ettiğine yine yaşayarak tanık olanlardanım.

Genç olup olmadığım konusuna gelince; kesinlikle genç ve acayip çalışkan bir adam olduğumu düşünüyorum. İlk kitabı yayımlanmış bir insan olduğum için değil de şiir serüveni içinde atmayı becermeye çalıştığım ilk adım açısından gayet genç sayıyorum kendimi. Bu da en iyisi galiba fakat ağır bir yükü de henüz sırtlandık diye düşünüyorum. Bu zor işte.

Dergiler ve yayınevlerine gelirse; genç ozan açısından dergilerin, yayınevlerinden daha duyarlı olduğunu hatta daha cömert olduklarını düşünüyorum. Ancak yayınevlerinin tavrını da bir duyarsızlık olarak anlamamak gerektiğine inanıyorum. Önceleri bu paradoks anlamakta sıkıntı çekiyordum ancak; yayıncılık yapmaya başladıktan sonra anlamam bunun öyle vefasızlık filan olmadığını. Çünkü bu ülkenin okuru şiir konusunda henüz hazır ve anlamak istediğimiz ölçüde donanımlı değil ne yazık ki.

Hal böyle olunca; yayıncı şiir kitabı yayımlamak konusunda çekinceli davranıyor ya da tamamen

reddediyor. En nihayetinde yayıncı açısından her kitap bir yatırım anlamı taşıyor ve duygusallıktan kurtulacak kadar cesurlaşacak; bir artı değer ürünü olarak anlam kazanıyor. Dolayısıyla kazanca dönüşmeyen hiçbir ürün, ticari amaçla yatırım yapan müteşebbis için hiç de cezbedici bir öneme sahip olamıyor. *Bu durum ne zamana kadar böyle devam ediyor* sorusunun yanıtı ise şairin ünlü ve hatırı sayılır ölçüde kitap satış tirajları yükselen biri olmasıyla sonlanabiliyor ancak. Ürkütücü ancak; maalesef gerçek. Yaşamın kendisi yani; şiirsel düşlem değil. Çünkü bu, bir arz talep sorunsalı ve aciz olan üreten değil; üretimi yönlendiren güçlerin esir aldığı toplumsal bilinç/bilinçsizlik. Bahsi geçen konu genel anlamıyla şair kişinin sorunu olarak karşımıza çıkıyorsa genç şairin sıkıntısını tasavvur bile edemiyorum doğrusu.

KY: Kitabınızın sonunda “Dilin Tarihçesi, Oluşumu ve Yapısına Dair” adlı makaleniz mevcut. Dil ile dünya ayırımını nasıl kuruyorsunuz? Kişinin evren tasavvuru ve gerçeklik ilişkisi dil ekseninde nasıl vuku bulur? Şiir ve dil arasındaki toplumsal ilişki nedir?

MA: Kitabın sonunda “*Dilin Tarihçesi, Oluşumu ve Yapısına Dair*” adlı bir makaleye yer verdik çünkü bir üstdil olarak şairin uğraşı hem kuramsal hem de pratik açıdan kavram olarak “dil”in kendisiyle olmazsa olmaz bir ilişki kurarak karşımıza çıkar. *Dil ile zihin, dil ile toplum, dil ile düşünce...* gibi ilişkilendirmelerin tamamı, özde şairin dimağını meşgul ettiği kadar felsefecinin bile dimağını meşgul etmez. Bu bakımdan şairin temel sorunu ne olursa olsun; onu anlatma aracı sadece ve sadece dildir. Orada yapılan dil tanımlarına yeniden dönmek istemem ancak; *dil*, temel anlamıyla insan denen canlının *en temel iletişim ve bildirişim aracı* olarak tanımlanır. Öyleyse bu “en temel” aracın en üst kullanım biçiminin iddiasında olan ozan/şair kişinin bu olguyu en üst biçimiyle de kavramış olması gerekmez mi?

Çünkü daha dilin tanımını bilmeden onu kırıp bozmayı hüner addeden ve hatta buna *devrim* diyen bir yığın “*yetenekli adam*” ortalıkta dolaşırken ve hatta yaptıkları bu abukluklar için bir de ödüllendirilirken; böylesi bir makaleyi kitaba almak ne yazık ki; tek çare olarak görüldü. Halbuki bu makalenin amacının çok iyi anlaşılmalı olmasını isterdim. Esasen şaşırduğum bunun daha önce ustalar tarafından neden yapılmadığı. Bırakın bir makaleyi; bir şiir kitabına düzyazı bir metni M. Cevdet’i ve birkaç usta ismi saymazsak kimseler almaya cesaret bile edememiş. Neden olmasın?

Şiir, düzyazı metinle kavga ediyorsa; dergilerin kangölü olması gerekir. Oysa şiir ve düzyazı gayet barışıktır. Kavgalı olan bizim kafalarımızın içiymiş gibi geliyor bana. Bu da yetmiyor, bu iki yazın türünün istediğini yapanlara da şaşırıyoruz. Sizce de komik yaratıklar değil miyiz?

Kişinin evren tasavvurunun onun konuştuğu dilin sınırlarıyla ilişkisinin olması gerektiği kanaatindedim. En azından şimdilik böyle düşünüyorum. Zaten bu soruyu ne F. De Saussure ne N. Chomsky ne de Vygotsky tam olarak tanımlayabilmiş değiller. Şairlik yapmak ille de gerekiyorsa; *insanın evreni onun dili, yıldızları da sözcükleri olmalıdır.*

Ayrıca şiirin toplumsal dilden değil ama toplumdan beslenmesi gerektiğini –bütün istisnalara rağmen– düşünüyorum.

KY: Bizi ufuktaki projeleriniz hakkında bilgilendirebilir misiniz?

MA: Öncelikle en büyük projemi açıklayayım. Sizler bu söyleşiyi okurken olasılıkla ben askerde olacağım. İkinci proje; Yaşar Nabi Nayır Şiir Ödülleri’nde övgüye değer görülen bir şiir dosyası ve akademik bir çalışma olan “Devletin Kökeni” adlı bir başka çalışmam yayınla hazır. Onları yakında kitaplaştırmak istiyorum.

En iyi projeme gelince; doğru dürüst bir insan olarak yaşamaya çalışıyorum.

Teşekkürler. ∞

DÜŞ-GEN & coda

ben tüm bunları yazarken/
kurduğum her cümlelerin
sana aitliğini düşün-düm

oysa her sözcüğün
ötesine koyduğum sözcük/
seni cümlelerin gerisinde bıraktı

...

sonra/
ben bunları yazarken/
benim ne anlattığımdan çok
senin ne anlayacağını düşün-düm

(...hep suyun karşı tarafındaydı görüntün)

istedim ki ben bunları yazarken
düşün
!

bazen uçmak kalmaktır
dedim
/penguenleri işaretledi sözlerin/

bin savaş açtım /bin savaş kazandım/
bir neden bulamadım yenilmen için
pençeleri sökülmiş bir aslanın
krallığı kadardı zaferim
oysa her solak, yenilendir sağ koluna :
böyle ayrılmaz mı isimler birbirinden

ve aşk!
kirlettiğin çarşafalarda biriktirdiğin
ergen bir sodom;
hayatla kesiştiği yüzüne kara; yüzüzlüğüne çivit çalan.....
bir de zaman...
senin sümüklü cümlene bir harf koyduğumda
bana geç; bize genç kalan...
yıllarca kel rapunzel masalını dinlediğim;
beni eksik kalmışlığının prensliğine inandıran
çer-çöp akmaya zorunlu olduğumuz
arsuz ve uykusuz zaman!
Çaresiz,
içimin dışında kaldı korkaklığım
kalmak-gitmek uysalca el sıkıştı
usulca uzanıverdün huzur/um/suz uykuna
koynunda sorduğum sorular cevaplarıma alıştı

sen hep konuştuğumu gördün, yazdığımı değil!
oysa ben
düşündüğümü **gör** diye yazdım
konuşamadığımı

bak burada zaman uyusun; sen uyan!

*/herşeyin bittiğini anladığın an; herşeyin bittiği an'dı.
herşeyin bittiği an; herşeyin bittiğini anladığım an'dı./*

çünkü yaşam sana göre bir havza;
bana göre
geçmişle gelecek arasında sündüğümüz **an**'dı.

Oylun Pirolli

YALIM

1. *ateşten*
yüzü keskin yüzü
ikiye böldü geceyi

Sonra, “sonra yoktur” dedi

2. *yan yana yan*
Hep birlikte bağırдық
“ateş akışkandır”

3. *bekleyen*
“tut beni” dedi bir başkası
tutamadım, ateş yalnızdır.

4. *aradaki*
“Birleştirmek istiyorum” dedi
geceyi

Söyleyen: Zafer Yalçınpınar

Desen: Sinem Öztürk

ağaçça

ağaçtaki sabrı anlatıyor
zaman

bir ağaç oradadır
baktığın yerde

belki yalnız
belki binbir kalabalık
içinde

orada
olduğu yerde
içinden yıllar geçmiştir

nehirler...

şimdi
uzaktaki kuşun yuvası

ilk doğumu
günün ve gecenin...

unutursun içini...

bakarsın
gölgende bir salıncak
içindesin...

bir ağaca bakmışsın
yanından bir sessizlik geçmiştir

kalmayı duyarsın...

unutmaz ağaç seni!...
bu onun aklıdır.

Doğan Ergül

özge dir/ik¹'in bütün şiirleri'ne başlangıç denemesi²

özge dirik, 14 ekim 1978'de manisa'da doğdu. öğrenimini odtü iktisat bölümünde tamamladı. şiirleri ağır ol bay düzyazı, hece, kuzey yıldızı, öteki-siz, pencere, varlık gibi dergilerde yayımlandı. kuzey yıldızı'nı yayıma hazırlayan ekipte yer aldı. 27 ağustos 2004 tarihinde yaşamına son verdi.

kalabalık³

“ipekböceği attım
eşarp düştü içime...”

uyandım
rüyamda kanamış dilim
belki kıtlama jiletle bağrılan
yaşam öyküleri anlatmışımdır çocuklara.
çocuklar dedim de
onlar da kanadılar
kanınca bana.

kalktım
bir eşkiya rica etti yüklerimi
güzel de bir kadın
çocuğunu öleceği yaşa büyütemeden giden
bir anneyi uğurlamış olsa da
on yedi kalp kriziyle

yürüdüm
adımlarım nasıl da uyarılıyor
kapıyı çalan biri olduğunda
isterse bir hırsız olsun
kapıyı çalmaya yeltenen

öldüm

ve yarın üşüştüler başıma; yaşlar, ayaklar, gözler
ve yarı yaşam yakınmaları sürdü adıma
ve yar uzun saçlı bir adamla geldi mezarlığa
ve ya bir kadınla...

ve

gömdüler beni,
öldürdükleri gibi
özenle.

¹ özge, 13 kasım 2003 tarihli 1057 no ile kyyazarları'nda yer alan e-postasını “özge dir (bunun da kedidir-den çalıntı olduğunu söylemeliyim.)” diyerek bitirmişti. listeye gönderdiği şiirlerinde de çoğunlukla “özge dir” deyişini kullanıyordu. bu konunun daha detaylı incelenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

² özge'nin burada yer alan şiirlerinde köşeli parantez içinde yer alan tarihler e-postanın gönderildiği tarihtir. küme parantezi içersinde yer alan sayılar ise <http://groups.yahoo.com/group/kyyazarlari> adresindeki e-posta numarasını belirtmektedir.

³ Hece Aylık Edebiyat Dergisi, Sayı: 93, Eylül 2004

BOR'UN PAZARI

aynı kadınla ikinci defa evlenmek,
ikinci defa yakılan sigaranın ağır tadı,
ha bitti, ha bitecek...

aynı kadınla üçüncü defa evlenmek,
denizin demlediği vapur çayı,
ama pahalı.

aynı kadınla dördüncü defa evlenmek,
bohçacılar topluyorlar kalanları,
ısrarkâr geçimsizlikten hoşnut şehrin baro'su.

aynı kadınla beşinci defa evlenme.

[5 Eylül 2002] {285}

FAKİR UYAK

ölümden önceki uyak
yaşamak adına ağızımdan kaçırduğım kuşlar,
kim bilir şanslarını kimin üzerine pisiyor.

ölümden önceki dudak
—suratın sırat olsa
geçemezdim gözlerinden
kaç kan aksa— ile tavladığım kadın
kim bilir hangi efendinin valsinde turnak yiyor.

ölümden önceki tuzak
traji-kolik hayatımın tirajı komik öyküleri
süs arıyor bir yanıma intiharlarıma
cinayet süsü.

ölümden önceki uyak
konaklaması bir ipten iki cambazın
sevişerek mümkün ancak...

[10 Eylül 2002] {290}

EMNİYET KAYIĞI

yalnızca hüznünde anlıyorsun yüzümü,
ve arkasında çelimsiz, yitik bir kayak götürüyor,
kendine güvenen, güzel bir gemi...

[23 Eylül 2002] {343}

satır-a temenniler

gizlemeye çalıştığımız satırlarımız
ezberlemiştir kanın rengini
ama düşünmez değil mi,
artık kanmayacak bir yazarı.

yaşamak, ol'madığından emer sütünü
yazarken düşünmek budur oysa
yazarken düşürülmek
zincirleme pusularla.

turnak içine alıp, hatırlattığımız
güzel bir mısrası olsaydı Arzu'nun
nasıl barıştırdık o zaman bir bilerseniz
isra(f)il bile çıldırır,
göçerdi aramızdan...

[13 Ekim 2002] {422}

İÇİMDEKİ MÜZİK

bam telimde parmak izin duruyor
yeni boyanmış bir aşka oturduk
kalkarsak üzerimizde kalacak izi

korsan limanlarda bekliyoruz birbirimizi
omzumuzda mırıldanan güvercinler dahil
aldatıyor bu kahperengi hayat bizi

sarhoş olup zehirliyoruz sırlarını
bu aşkı herkese susmak
şarapsız çalmam kadar ayıp kapını

içimdeki müziğin susması
altındaki tabureyi tekmeleyip kemancının
çalması gibi son notalarını...

[21 Ekim 2002] {442}

ikigen

işaret parmağınızdaki
intihar eğilimli çirkin yüzük
zehir almaya geldi dün, bana.

hiç dokunmadan anlattım
aşk;
takip mesafesini koruyamayanlara
tanrının verdiği ceza.

kadehimden dudaklarınızı çekseydiniz
mantarımı içine düşürmezdim
dünyanızın.

hiçbir göz yörüngesine yetmez.
ne sidik, ne polis
yağmur söktü afişlerimizi
tabağımıza yemek
midemize esaret koydular.

vücudunuzda,
siyahı marifet sanan benleriniz
çikolata damlalarına dönüşebilir bu gece
yastığımızdaki rimel lekesini
zor yazılmış bir mektuba sayarım,
gidince.

Akasyalar kaçarken
yarınlarınız ıslanmış buruşuyor,
gelin bir yatak bulalım.
işçiliği çok fazla beyazlarınızın,
zarar edersiniz, bozdurursanız.
dünya güzelisiniz ama
beyazı siyah görüyor gözleriniz.

bir bir gece masalları okuyorsunuz
sosyal sınırlar kurumu hastahanelerinin
kürt-aj sahnelerinde.
göz aldanması diyorlar nasıl olsa
korkmuyorsunuz çoğalmaktan.
içinizin anahtarını yutuyorsunuz
günde her defa.

göz ucunuzdaki aşırı tahriş olmuş çocukluğunuzun
çaresizliği mutluluk aslında;
var mıdır -bici-yle biten kelime
leblebici ve muhallebiciden başka.
ayrılıktan kâse kâse nasiplenen kızlığınızın gözyaşları
kaşıkla sıvanıp, tekrar sokuluyor ağzınıza.
Ah cevizli kek tadındaki dudaklarınızın
ayrı olmalı mezar taşı.

her rüzgârı gitmeye yoruyor
ağzı burnu kırmızı eteğiniz.
ve her sakinlik gecikmiş bir gitmek oluyor,
boynunuzdaki şala sulanan işaret parmağınızın
zengin kalkışına yeltenen ritmi
sinir bozuyor.

güneşin denize muhtaç renklerinin
aşgari tonlarını bile ödeyemiyorsunuz geri.
gözlerinizi emen bebekleriniz
büyüyünce hâkim olacak belli ki.
sololardan bıkmış kemancıardan kurulu ses telleriniz
küçük diliniz şefliğinde soruyor bizlere;
iğde ağaçlarının boğaz tıkayan mutluluğunu.

kurdelelerden görünmüyor
üç artı bir renkli turnaklarınızı kiralayan elleriniz.
içinizdeki postun kıymetini bilseler
kaçamazsınız yüreği konsomasyondaki adamlardan,
yanağınızdaki tembel gamze için ümitli hâlâ
kinge oturan peygamberlerimiz.

yalnız bir göç yolu üzerinde
ne zaman gözünüz seğirse
cilvelere yoruluyor haince.
İç açıcı formüllerle dış acı kalıyoruz hep
yakarken toplamı yüzseksen derece sıcaklığınız.

alfabenin sıfırını soruyorsunuz edebiyat hanında.
elimizdeki nokta kılıklı alevlerle
yakmak için,
yakışmaya çalışıyoruz ağzınızdaki aşk tüten, filtresiz mısıraya.

masalınız var

ardından baktığımda
kötü karanlık gülüyordu.
sana kimse söyleyemedi
sevdayı, gidenlere harcamak
bir "ben" klasiği.

imana, kitaba dokunulmadan
soyulup, başucuna konulan
esrarla geri kazanılmış
bir fahişe gibi
ağlıyordu an.

ben trenlerin makaslandığı yerlerde
yanlış raylara yatmış bir intihar budalası
çocukların kahkahalarıyla açtım
yaşlanmış gözlerimi

çok açtım
bir şarap kılığında gelmişim masanıza
ilk yudumunda reddettiğiniz bedenim
garsonların eğlencesi oldu
ilerleyen saatlerinde gecenin.

tekrar acıkan tekrar ağladı dünyaya.
oysa bana okunan masallarda
ağlamak mutlu sona yaklaşımdan verilen
bir çocukluk molasıydı.

el ele verip, adamakıllı tutuşursak
hemen alarmlar saracak dünyamızı
şimdi bırakın da
bağlayayım ayakkabılarımızı...

Seher eskidi.

G. Bilal'e

eli şiir tutan bir adamdı hayaliniz
oysa tanrının şair dediğine
deli diyor gören
sözlüğe maya çalarken.
önüne cırtlıçiplak çıkan topu görünce
mesleğine küfreden
ve en sağdan gitmeye zorlanmış
bir kamyon şoförüydü kocanız.

“yok farkı” derdi
“yol mısradır
mürekkebi pahalıca belki ama
kamyon kalemdir biraz
tehlikede iz bırakır vurgusu.”

üzerinize düşeni düşünmekten
doğrulamadınız belki
ama onu tutan yol,
uçurumlar vaat etti çokça.
bunu yasak aşklara benzetsem
sizi kırmış olur muyum?

diken toplayan bir güldünüz
tahta kepeğinizde kurumuş çorba tadına şükreden
acı savuran gözlerinizde masalın inadı olmuş bir adamı
öldürdünüz.

yuvaya yapan dişi kuşun
üstelik kendi yaptığı yuvaya yapanın
bir öğüdü var şimdi bende;
cennete girince
zaten her yer muz kabuğu
o yüzden ayakta bitirmeli bu yaşamı.

siz ki;
iki ihtilal, bir savaş görmüş buruşuk bir bedende konaklıyor
kirayı bir gün geciktireyim; çıldırıyordunuz.
oysa bir sürü taşınmazı kalmıştı o güzel annenizin
gördünüz mü?
taşıyamadınız...

Heykel

her heykel söküleceği günü bekler
güvercin pislikleri ve kararan yıldızların altında
tek tanıktır yoksulların ölekaldığı bir bank

halkın zehrini fikrinde taşır yıktığının yerini alan kral.
ve ışıklarla söndürür, çelenklerle öldürürler kahramanları
tarihin yenik domino taşlarıdır, ardındaki yığınların son sloganları

hiçbir yapıcı, geriye dönük bakışları sökemez gözlerinden
kıvrımlarında taşlaşan inanç yosun tutar bir sonbahar sabahı
zafer şarkıları bezgince söylenir artık,
kalplerde yeni bir mırıltının işgali.

her heykel söküleceği günü bekler
güvercin kanatlarının ve gerçek yıldızların özleminde
her heykel Atlas'tır, geçmişin ağır yükünü omuzlar
omuzlarında tozlu günahlar...

öz & ar

[4 eylül 2003] {748}

kırılış

yağmurun saklandığı yerde bırakmıştım en son
kahve telvelerinden kader kısmet kılıklı umutları.
—her an ölebilirsin— dedi doktor
karalama defterine ölümü yazdı
birkaç acı düşürücü.

gözkapaklarını sardığın yaralarımın önce
usul kırmızı süzüldü beyazdan
ölümsüz biten yolculuklar yaşadım
sahte böcekleri ağustosun
ağır gelmedi ben'liğim kadar.

gidiş tarihimin rötarından sorumlu bahar
bir buğday atası gibi yorulduk
değirilenler adına değirmene karşı
anlamadılar.
aşı tatilinde bir orman
rüyaya düşüyordu ağaçlarına konan kuşlar.

aşk bu;
okurken başta
yaşarken sonda vurgusu.
bir hayatı raylarına oturtacaksın daha
yolumuzun
sonu.

2002-hazin an

[10 eylül 2003] {753}

PİS-DUVAR

Acısını bana gösteren kadın kilometrelerce yakınımıdaydı dün. Kıvrık saçlarına dolamıştı umutlarını. Çekince bir telini görüyor olmalıydı geçmişinin bembeyaz olduğunu.

Hiç dokunmadan anlattığımda gençtim daha. Şu kötü hayaller kurup, onlara ağlayabildiğim yaş. Sanırım aştı; takip mesafesini koruyamayanlara tanrının verdiği ceza.

Bir eli babasındayken diğer eli üşüyen ve zamanla üşüten çocukluğum avucunda paslı jiletler sıkıp intikam büyütme başladı. Üşüyen elime babamın bazı ihtiyaçlarını —çocukların anlayamayacağı ihtiyaçlarını— sömüren bir hanımefendi ne zaman refakat etse, üç kere kitlerdim kafamın kapısını.

Sonra acısını bana gösteren kadın anlamını çaldı, öznesi jokerli intikam yeminlerimin.

Bana acısından tattıran kadın, unutturuverdi defolu aynalara benzeyen insanları.

Dünyaya güzelliğini bin parça kapatan o kadın, baş başa kaldığımızda dün, sıyırdı yüzünden maskesini. Aman Allahım; daha güzel bir kadın...

[24 eylül 2003] {778}

beyin timur'ları

—gece kaybetmeye ne kadar meraklı—
çok bilmiş ışığını çalıyor yine rüzgâr.
yangının içine giriyoruz,
önce çocuksuz ve kadınsızlar
önce hep beraber.

ağacı vursan, tüm orman
Aysan'ı vursan tüm Sivas yanıyor.
bir şairin "aşkolsun" ölümü
en güzel şiiri kalıyor.

—gece kaybetmeye oynuyor—
birbirine düşman iki bulut
mayınlıyor
dize getirdiğim kentin
sarıl-sıklam sevdalarını.

Sıtkı anlatıyor,
yarısı fondip bir (kendine) yetmişliğin garip sırlarını.
iyi ki diyorum aşka
rakı gibi bir afyonun var beyin timur'larıma.

içine direniyor altmışsekiz
en fazla darbeyi sırtından yiyor
zıpkınlanmış bir balinanın ölüm acısı içinde
irksal intihar tohumlarını çimliyor.

gece,
denize varan nehrin anlamsız debisinde
kan kusturuyor tatlı su adamlarına
iyi ki diyorum hayata
ölüm gibi bir çare var ısrarına.

küçükken müzik defterime sığdırdığım
dört mısralı şiirler
şarkı oluversin diye bekliyorum uzundur
ne onlar şarkı oluyor
ne sol, anahtar...

[26 eylül 2003] {784}

ba ba

veysel çişini söylemeyi öğrendi
memurum
maaşıma zam demek bu.

böyle utanmamıştım
iki artı bir olalı
“en sevdiğin yemek ne” deyince anneannesi
gülerek yanıtladı Veysel;
kahvaltı.

[21 ekim 2003] {933}

MASAL-1

ben;
baskınlardan kaçıp
evine sığınan bir babanın
sevdiğine attığı küçük bir imzayım.

kurşunların taahhütlü gönderildiği günlerde
cumhuriyet gazetesinin üzerine doğmuşum.
kıcımda büyük puntolarla seksen ihtilalinin izi
acıyor hâlâ yediğim ilk ve son iğnenin yeri.

göğüslerinde hapsurunca ben
dayanamayıp süt tanrıçam, ihbar etmiş babamı
sağcı kestanelerin göbekleri çatlarken gülmekten
çıra gibi tutuşmuş babamın kitapları.

iki bacağımın arasından, tersten bakıp
misafir beklemişim
sahilde balonlar yürüyüş yapıp
saçmalı tüfekleriyle patlatmaya çalışırken ipe dizilmiş insanları
geldi gelecek kardeşimi annemin içine ittirmişim.

hep güzel, hep hayal kalsın diye
açmış annem kumbaramı
bir kilo erişte, biraz buğday için
yapmazmış bunu

kapının dibinde
örümceğe imrenerek geçerken
657'ye tabi ipekböcekleri
“bir ihtilal daha var” deyip ölen babamın
yanındaki çukura
söz vermişim.

[31 ekim 2003] {958}

ikincil ruhla pisuar buluşmaları

O odada ejder yumurtaları vardır. Beyazı ve sarısı iyice karışıp piştikten sonra, tanrı ekmeğiyle onların canlarına okur. Orada soba yanar, orası öğretmenler odasıdır.

Sınıfın yarısı gösteremez ülkesini haritada, gururlu çocuklardır.

Elvan en arkada oturur, anası babası yok olmuş yıllar önce. Ama iyi biliriz; piçe piç demek daha ayıptır.

Ağlak Necati öğretmiştir sınıfa altına işemeyi. Don, kulak kırınca okul yolunda, altımıza işeyip bacak ısıtırız.

Ağlaktır Necati, güpegündüz ağlar, yaşlarıyla Vangölünü nişanlar kitapta, ejderi boğar, kabardıkça kabarır saman kâğıdı.

Gazeteci abiler kesmişti yolumuzu geçenlerde. Neyse ki, kar ısıtmıştı ortalığı da altımıza işememiştik daha. Ağlak çok işlerine yaradı, ağzına dayayıp makinayı gözyaşlarını aldılar. Kamyonetleriyle bizi okula bırakırlar zannediyorduk, susunca bizim Ağlak, toplayıp her şeylerini çekip gittiler hızlı hızlı.

İsteselerdi ısınmak için işediğimizi de anlattırdık onlara. Oysa gittiler hemen.

“Tüm piçler bizi bulur” diye bağırdı Ağlak.

Elvan ağladı.

Ruh Söküğü

ruhlar incinir.
 sürekli incinirler.
 onları yaşatmak için günboyu çalışır bahaneler.
 çok zayıf hafızaları vardır
 güçlü doğarlar
 yaşlandıkça daha unutkan olmak zorundadırlar, bu ölümlerini geciktirir.
 Evet, evet
 ruhlar ölürler.
 o kadar hızlı ölürler ki
 hiç yanmaz canları.
 ruhların canları vardır,
 bir değil, beş değil
 milyon tane canları vardır.
 hepsini birden bir kadında da bırakabilirler
 sakat bir köpeğin bacağına da sarabilirler yüzlercesini.
 bir bakarsanız hain bir masada kirli ellere bacaklarını sunup ölen ruhçuklar
 görürsünüz.

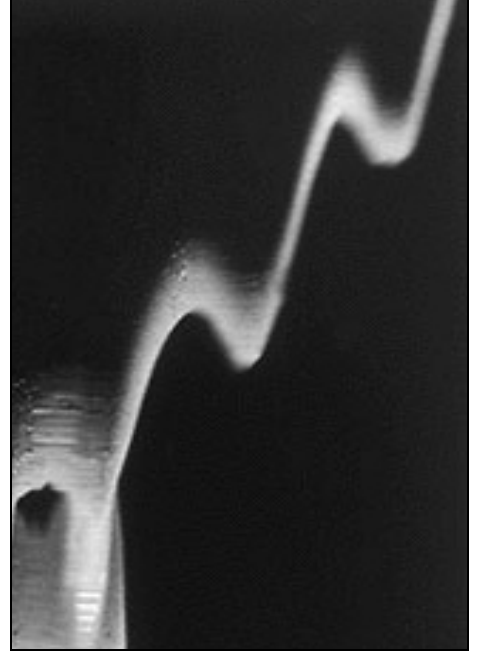
ruhlar düşünmezler

her ruh iyi bir bedende ruh konağı bulmak ister,
 iki üç gün refakat ederler değişik bedenlere,
 olmadı mı olmaz
 bedensiz ölen ruhlar vardır

bazı ruhlar bedenlerle valse kalkerlar
 bu uyum diğer ruhları acıtır.
 ruhlar acırlar.
 birbirlerine, kendilerine, bedenlerine

güzellik ruhta değil, ruh güzellikte konaklar.
 iyi bir ruh için iyi bir beden mükemmel olmak demektir.
 bunu hep inkârda da olsalar
 ruhların sırrı güzel bedenlerdir,
 buna ulaşanı kıskanırlar.

bu yüzden bendeki ruhu,
 hep dışladılar.

çirkin ördek derisi(nden eldiven imal eden bahaneler)

kötü huylu bir kist dünya
tanrının bedeninde.

“ok!”
sana rekâtlanmış yüzlerce dize.

içimi kaşıyan bekleyişte
büyütünce bir şiir
şiiri de küstürdüm
büyütüp.

gördüm
ölü göze ait son kareleri
küçüktüm
siyah beyaz siyah beyaz
durdu siyahta.

on yedi kalp krizi
gücü kırılır elbet
bahsi geçen bir anne
çocuğunu öleceği yaşa
büyütemediğinden
dirensen de.

elmaya dünya düştü,
sen de anlardın
iğnen deli bilindi mi
buğulanır pusulanın camı..

ruj ruhu

Adı —gece değiştiricisi— olan bir melekle anılıyor adım kaç zamandır.

“Geceler yarınların negatifleridir” diyor, ne bir harfi var başka, ne bir ünlemi.

Eli elime değmedi yüz gündür, ama her gece seviştik onunla. Bilemezsin, elleri hiç olmamış ve hiç durmamış bileklerinden akan kan.

İkimiz de çok yoksuluz, gecede yalnızca bir kez sevişecek kadar yoksul şehvetimiz. Ayrıca korkumuz saklı içimizde; her gece devriyeye çıkan kuzey yıldızı, onu bir adamla görürse tamamen yitirecek kadınlığını. Tanrının kurgularına şaşmamak lazım, kuruntularına da.

Bir meleğin vücut hatlarını iyice öğrendim artık. Gözlerine dokununca kayboluyor hemen. Göğüslerini hissetmiyor. Yani bir tespih gibi, o hissetmeyince hiç önemi kalmıyor. Yine de dokunuyorum annemin ölü ellerinden medet umduğum gibi.

Melekler insanları öpünce canları çok yanıyor. Yine de iki defa öptü beni. Parmak uçlarında bir beraberlik bizimkisi, otuz yaşlarında topuklu ayakkabı giymeye çalışan bir adam gibi hissediyorum kendimi. Gidişimden korkmuyor değilim, ama gittiğim şeritte yavaşlamak daha tehlikeli.

İpeksi bir teni var bilekleri dışında. En başta içim acımıştı, yanlışlıkla sigara bile uzatmıştım ona. Oysa tüm meleklerin bilekleri kanarmış, ne kadar çok kanarsa o kadar az canları yanarmış. O da benim nabzıma şaşırıyor, gülüyor, alay ediyor; o denli hızlı bir saatin içime yerleştirilmiş olmasına ve benim hiç telaşlanmayışıma şaşırıyor.

Artık dönemem, bana “git” de demez. Dudakları sana benziyor biraz, ama makyaj durmuyor teninde; tanrının kuruntuları... Ama iki sabah öyle bir tat oldu ki ağzımda, keşke onun dudaklarından rujlar yapılırsa dünyanın ölümlü ve minyatür kadınlarına...

makas

bak
sular çekildi.
hep hatırlatır ya sahipliğini
işte öyle
kapatıp, türbanladı tanrı
denizini.
kumları oyalayan
kir içinde, birkaç çocuk ayağı şimdi.

bende kemikleşen babamın
mezarını bilmem
ama bir çocuğu kemiren
ya bir babadır hep
ya da yokluğu.

bak
avuçlarının içindeki raylardan çıkıyor
çok yüklediğimiz tren
belki boynunu kurtarıyoruz
trenlerin makaslandığı yerlerde
ilk defa
doğru raylara uzanmış bir kadının.
ama bu kez de
kargaşa ve ceset oluyor
senin ekseninde.
biliyorum
bir aşkın üstüne yakışacak ağız tadı değil
akşamları acıya yatırılan bir damak

belki sonra
eli siyahtan başka bir renge de uzanabilen
ressamlar tanır seni
bilirsin
seni çınlıçplak çizmek için
kendini soyan birini

ama tren ne kadar dinlense de
raydan çıktığı o noktaya yaklaşırken
—ki söz konusu olan bir kadındır
korkusuna yaklaştıkça çoğalır güzelliği—
bilmeyecek hiç
o noktayı
bir daha geçip geçemeyeceğini...

[25 ağustos 2004]

ilham nöbetleri

kırarsın bazen ekmeği
öyle buğu falan da çıkmaz
bayattır
ya da
ısıtılmıştır bir bayatlığın üzerine
ama masana doluverir
ilham perileri

masanın altında
açlıktan ayağına göz koymuşlar
kalemimi oynatmaya başladın ya
hemen kıskanır
ilham kedileri

biraz içeri gir
dil ovasının altında binlerce şair
—mezara nasıl da yaklaşıyorlar
yaşarken kemirilen cesetler—
onlara gülüyorlar
ilham pireleri

öpüştükten sonra ağzımda
ispirto tadı bırakan kadınlar
girer rüyalarımın
ama öyle değil
ne kadar küçülürse küçülünler
mide bulandırmıyor
ilham sinekleri...

[26 ağustos 2004]¹

¹ "karşıyaka-dnr'da altı adet ky vardı. hepsini diğer dergilerin üzerine koydum. derken görevli kız bunu gördü. iktidarımı belli eden hafif bir gülümseme ile yaklaştı. çok korkuyordum :) ama birden dergiye uzanıp, ona şiirimi gösterdim. anlamadı. özge ismi yine berbat ediyordu her şeyi ama neyse ki, 'bu kişi şiiri yazdıktan bir gün sonra öldü' dedim. veeee, o dergiyi aldı. pazarlamacılık mı yapsam ne... bazen çok iyi yalan söylüyorum, ayıp ama, çok ayıp." — özge dirik [3 aralık 2003, <http://groups.yahoo.com/group/kyyonetim/message/5>]

Çakılı Aşk

Arzu Çur

*Geçmişini anımsadığımda iki sözcük dolanıyor ak-
lımda: Kaldın ve gitme.*

Bir akşam vaktiydi bu sözcüklerden ikincisini dillendirdiğimde. Bahardı. Oturduğumuz parkta hoyrat çocuk ellerinden kurtulmuş üç beş sap leylak kalmıştı. Boyunları biraz bükük. Benim gibi.

Benim de yüzüm yere dönüktü, salkım söğüt gibi.

Senin saçların bir o kadar uzundu, akşamı dolduracak kadar uzun. Seni bekleyeceğim günler, uykusuz geceler kadar uzun.

Uzunluk bir zaman birimi midir yoksa mesafe mi? Ayrılık acısı kaç kilometre sürer hâlâ severken? Bir hafta, acıyan bir kalbin yüzölçümünde kaç hücre sağlar? Ben sensizliği kalbime uzaklığımla mı ölçmeliyim, şehirlerimizin uzaklığıyla mı?

Bir sigara yakmıştın. İncecik parmaklarının arasında evirip çevirmenden, bir de sigara dumanının ciğerlerinden dolanıp bana gelen kokusundan anlamıştım bunu. Sana değip gelen duman, bana değip giden zamana dolanmış, bir şiirin ilk dizelerini oluşturmak için belleğimde yerini almaya hazırlanıyordu. Sonra saklıyordum. Sensiz geçecek bir sonrada şiire ne çok yer olacaktı. Bir de beklemeye.

Beklemeye öyle alışkınım ki ben. Sen gelinceye dek gelişini beklemiştim, neyi beklediğimi bilemeyerek. Şimdi yine bekleyeceğim, neyi beklediğimi bilerek.

Terk ediliş bir havuza benzer. Önce aydınlık, parlak ve gerçektir. Zamanla, tortular biriktikçe, içine bir yaprak düşünce havuzun, sonra bir parça ekme belki, bol bol sokak kırı; koyulaşır, ağırlaşır. Havuza bakmak da cazibesini yitirir. Ben de terk ederim o havuzu ama havuz orada kalır. Kim kimi terk ederse etsin, terk ediliş bir yerde, ikisinde de bir yerde kalır.

Kalp terk edilmelerle kırılınca, eskiyen bir hayat gibi koyulaşır. Katılaştır. Baharın hiç gelmeyeceği bir ülkeye döner. Göğü karanlık, toprağı hasta, çorak. Vahşi...

Sıkıntıyla içini çekmenden belliydi gitmemi istediğün. Bana bırakmayı tercih ederdin, biliyorum. Akşamı, hafif leylak kokusunu. Unutma havuzunu. Fakat kaldırmadım başımı yerden.

Terk edilmeyi sevmem. Hiç. Hiç kimseye bulaşmışlığım bundandı işte. Acısını kaldırmak benim harcım değildi. Söylemiştim en baştan, değil mi? Fakat şimd...

“Gitme” dedim sadece. Tek kelime. Cılız. Kesin yine de.

*Anladın. Bir istek değil sonuçtu dillendirdiğim. Aşkın sonlanmaya yakın ortaya çıkardığı nadir büyü-
lerinden biriydi son kozum. Tek sözcük: Gitme.*

Sigarayı yere attın. Topuğunla ezdin sevgimi. Saçlarını topladın ellerinle. Boğazıma doladın ak tellerini. Gökyüzüne baktın. Kuşlar düştü yere, kanatsız. Leylakları avuçladın, kokularını sana verip soldular. Birkaç cümle geveledin ağzında. İyilik ve mantık öldü. Olamayacaklardan, imkânlardan söz açtın. Bir bebek içimde öldü.

İzmariti, saçlarını, kuşları, leylakları, iyiliği, mantığı, bebeği toparladım dağıttığın yerlerden. Kahverengi çantama koydum. Bana verdiğin hediyelerin yanına, tutamadığın sözlerin yanına. Aşk sözcüklerinin, telefon seslerinin, sinema biletlerinin, kuru çiçeklerin, gözyaşlarının, kahkahaların, esir kalplerin, başlılık yeminlerinin, hayallerin, planların...

Şimdi ayakların orada kelepçelenmiş, o parkta, üzerinden ne aşklar geçmiş, ne sözcükler söylenip geri alınmış o bankta oturuyorsun hâlâ. Akşamı bir parça kanla raptettim zamana.

Sözcükler geri alınamazsa da zaman durdurulabilir. Aşka karşı, aşk için bir zafer kazanılabilir. Bir sözcük bir hayatı noktalayabilir. Bir çakılı kalbi bulabilir.

Bana inanabilirsin artık: Bir aşk sonsuza dek bir bankın üzerinde oturabilir. 00

Derin Devlet veya Natural Killer Cells

Kırk ılık ılır kemal lan u fak yedi cihan
Ağbimizdirler dir haşa hukukumuz sarı
Mızı dirler mekan fuar cız ve zekat yu
uşak m dokunu ur l şiş in k geri kayım
bi makul tü r ev yolojimin sevilir bi yok

civan mert yiğit kişi ve er rakam makar na
mussuz bir anamur rüyası kadar lelebet ille
de met bağ bostan çelik ışıl ve topu tuta nak
ış kol hücum ağcık ve zurna kurum kemal l
l arasında l mal iş göç destan harfiyen maarif
bi l hesaplanabilmiş fis tık rezervleri o hat
tı değil ğl bit tiki makat kıvrır ve o hâllâhâk

kanalı nu açmayı alamazsın o kişinin alını
ne mümbarek şey hey tren gelirler ve hoş
umum hali bir oluşun kırılmadan oluşunda
efkarını porttadanak ık ık in civarında hela

toplarsak kişi bir mizacın ramak kalan hır
sı zım tikeliyorum ah makamımdan aha h
keliniyorum fakir ak yalnız ya diş gibi şey
ka kal kal emi dura ka kal kan yerimizde n
ayır oladabilir biz değildir o halka tapan
Hak ikat nistanya.

Orası lan. Orası. O.

barışözgür

Yas Evi

Keşif gezisine çıkmışsa
Teninde dudaklarım
Issız uykularına yıldız yağmurları gibi
Yağan rüyalarında
Neye bağlanır bu duygulanım
Gözlerimiz ortaya sessiz bir dil koyduğunda?

Çelenkler bırakılıyorsa
Kâbus sokağının köşesindeki
Ölü evine
Yabancılaşmaman içindir bebeğim
Ürkünç düşlerine

Yüksek dozda yas kesici vardır
Ellerimde
Ceplerimde balmumu heykelleri
Transparan rüyalara gizlemişimdir
Düş dürbünlerini
Ve çiçeklenen bir ışığın altında
Aşk banyosuna yatınca
Kelebeklenecektir elbette
Sevgilimin teni
Zenci çocuklar köşe başında
Mızıka çalmaya başlayınca

Kirpiklerince uzanan
Sevinç tarlalarında biten
Acılarım vardır
Defnetmek gereken; düşümüze çöken
Bu utanmaz karanlıkta

Ve gökten
Ölü kuşlar yağdığında
Gölge yağmurlarıyla
Melekler kopuk kanatlarını topladığında
Gökkuşağı renklerinden
Sığındığımız evimizdir
Yas
Bir kaplumbağa gibi sırtımızda taşıdığımız
Her aşka
Kristalleşen gözyaşlarımızla...

R. Ezgi Çakıroğlu

UÇMAYI UNUTAN ŞEHİR

Sarı düşlerinden kıvranarak uyanışının,
Uçmayı unutan bir şehirde yaşanan ihanetin
Anlamı nedir?
Kadraja bıraktığın gülümsemenin
altında sakladığın mermi çekirdekleri
Hangi yanından alçalmakta.

Bu solgun evler, anlamsız kar yığıntıları
Bacalardan kusan ölüm ilanları
Resminden sonra elimde kalan
Son köprülerdir.

Kantarların ayarsız topuzu,
Evvela söylemediğin küskünlüğünden midir?
Hangi yanımı yaslasam ağır gelen
Habersiz bırakılmışlığım
Dağlardan, şehirlere özenip
uçmayı unutarak dönüşümden midir?

Tüm akli başında kalemleri, kâğıtları ve anlamlı cümleleri yakarak
Elimde tütün kokularıyla inişim
Kafamda ölümsüzlüğün idrakiyle
Ayın son gününde mazgalların üzerinde
Parmaklarımın ucundan
Üç kişiden birini
yedeğimdeki kelimelerimle boğduğumu
Anlamak istemeyişini
Kitab-ı sevmene bağladım.

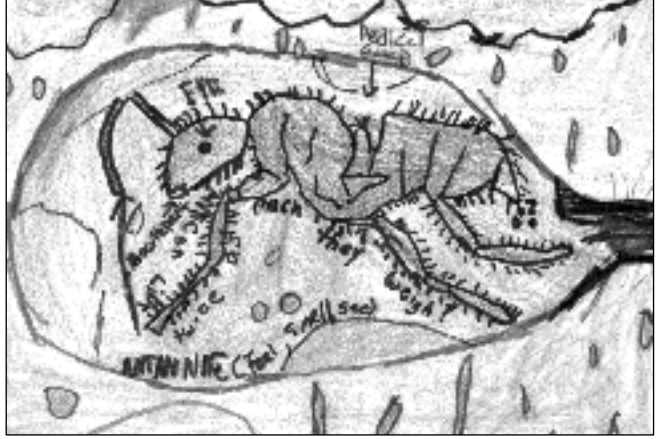
Bir devletin küllerinde
Günah kadar eski yaralarımı
Şirinden kayalarla dağlayışının sancısını
Cam kırıkları ile dedemin anlattığı
Savaş ganimetlerinden anımsıyorum.

Göğsünden beslediğin sancaklarla
Yolumu kaybedişime seyirci olmadıysan
Bu ellerimdeki kan rengi darağaçları
Hangi otel odasında
Hangi kamyoncunun cinnetidir.
Ve eğer bu okuduğun
Dudağındaki kahramanların
Aklından geçenler değilse
—suflesiz—
neden her seferinde,
yeniden mezar taşlarımı
barbar şövalyeler yazıyor.
Şimdi son bir fırsatla
bir cevabın varsa
Onu da mevsimime bağışla
Biten bir iklimin ardından...

MASAL SAYISI

Duygu Güles

Hiç varmış, hep yokmuş. Yaşama kullanan çokmuş. Kayıp zaman izinde, kabak kemani içinde. Develer hip-hopçu, pireler kuaför iken, ben annemin pusetini tıngır mıngır sürer iken. Ak sakal, boz sakal. Yüzde oyuklara saklanmış yok sakal. Ben ki kasap olsam, sallayamam satırı. Nalbant olsam hele.. nalayamam katırı. 40 katır ile 40 satır arasında kalsam, seçemem uzaktan sayıları. Hamama girsem gözüm arar natırı. Nadan olan bilebilir mi ahbap hatırı? Ya da: Nadan ile sohbet güçtür bilene, çünkü nadan ne gelirse söyler diline lafını. Sudan geldim, tahtaya sindim. Ansızın ne göreyim: Emine hanım konyak içmiş, karyolada yatıyor. El ettim, göz ettim, söz ettim. Nihayetinde yüz ettim kendime ve yüzüne baktım. Karyoladan ayıldı Emine hanım. Çıktık birlikte yola. Ne sağa bakabildik, ne sola. İzimiz çıktı boylu boyunca ufka. Gide gide sevdalandık Kaf Dağı'nın ardına. Sevdada ne ileri gidebildik, ne geri. Şimdiyse masal başlıyor gel beri:

ateşböceği zannetmiş. Sevinmiş içten içe. Karınca değilmişim demek ben, ondanmış yaşadığım bu huzursuzluk diye söylenmiş. Keyifle inşaata geri dönmüş. Yolda gördüğü karıncalarla kıvançla konuşmuş, şakalar yapmış, herkesi eğlendirmiş. Diğerleri, karıncanın belki de iyileştiğini düşünmüşler. Karınca ise, inşaata gelir gelmez, görev kepini götürüp şefine teslim etmiş. Bütün arkadaşlarından helallik alarak, hepsiyle vedalaşmış ve şaşkın bakışlar içinde yola koyulmuş. Kimseye bir açıklama yapmamış karınca; sadece ardında, yuvasında bulunan bir mektup ve mektupta da "Kendimi aramaya gidiyorum" gibisinden, diğer karıncalara hiçbir şey ifade etmeyen bir cümle bırakmış.

Günlerce yürümüş karınca, sırtında kendisini taşıyarak. O sırada mevsimlerden kışmış, karınca masal zamanının yaz olduğunu bildiği için, ateşböceğinden önce, mevsimlerden yazı arıyormuş. Sonunda sora sora yazı bulmuş. Bir süre iklimin keyfini çıkarmış, kendine çeşitli meyvelerden müteşekkil güzel bir ziyafet çekmiş. Sonra denizi bulmuş, sahilde yürümüş. Ayaklarını suya sokmuş, mavi göğün altında her şeyin apaçık görülmesini ummuş. Sürekli düşünüyormuş karınca. Zaten düşünerek uyandığı hayat uykusuna, yola çıktığından beri daha da çok düşünerek devam ediyormuş. Deniz kenarında bir süre eğleşen karınca, yavaş yavaş karıncalığından sıyrıldığını düşünmeye başlayınca vaktin geldiğini kavrayıp yine yola koyulmuş. Az gitmiş uz gitmiş. Geceyi çölde geçirmek istemediğinden, hemen sınırda bir otelde konaklamış. O gece karınca kıyafetlerini çıkarıp, gördüğü çeşitli ipuçları ve kendi sezgileriyle yolda diktiği ateşböceği elbisesini ilk defa denemeye karar vermiş. Aynanın karşısında saatlerce prova yapmış, oturmasına kalkmasına bakmış. Bu elbise tam da ona göreymiş. Ateşböceğine benzediğini, kendine biraz daha yaklaştığını düşünerek gözleri dolmuş. Mutluluktan ağlamış, huzurla olduğunu tasavvur etmiş. Bakalım topluluk içine çıkınca

Zaman zaman oldukça, karıncalar âleminde bir karınca yaşamış. Bu karıncanın masala misal olmasının sebebi, diğer karıncalardan farkı imiş. Aslında bu masal, diğer karıncaların da masalıymış aynaya tersinden bakınca. Fakat aynaya tersinden bakıldığında sırdan başka bir şey görünmediği için, o karıncanın masalı olarak belenmiş bu da. Karıncanın, diğer türdeşlerinden farkı doğuştan tembel, bezgin, miskin, vesselam atalet sahibi olması imiş. Herkes canını dişine takıp çalışırken ve bundan memnuniyet duyarken, o fitratı gereği her işi zorla yapıyor, en ufak boşlukta tek başına yaşadığı yuvasına kaçıp karıncalığını düşünüyormuş. Bu tuhaf davranışları yüzünden, diğer karıncalar tarafından iğreti bulunan ve anlaşılamayan karıncanın hakkında her gün biri bin para tevatür ağızdan ağza yayılıyormuş karıncalar meclisinde. Herkes onu yola getirecek türlü çareler düşünüyormuş. Zira onun kendi çabalarına köstek olduğunu, dahası sırtlarından geçindiğine hükmediyorlarmış. Karınca bunların hepsinin farkındaymış elbet. Hatta bu durumdan onlardan daha fazla rahatsız imiş ya, elinden bir şey gelmiyormuş. Her an karıncalığıyla savaşırken yakalıyormuş kendini. Bir gün ceviz ağacı dibindeki yuva inşaatına erzak taşıırken, birkaç yabancı ellerinde şişeler kahkahalarla yanından geçmiş. Merak etmiş karınca, yükünü oracığa terk edip peşlerine takılmış. Söylediklerine kulak kabartmış. Yabancıardan biri neşe içinde bir masal anlatıyormuş diğerlerine. Karınca daha da yaklaşmış. Masal, çalışkan karınca ile gününü günle gün eden ateşböceğini anlatıyormuş. Karınca enikonu meraklanmış, ayaklarının diplerine kadar yanaşmış yabancıların. Karınca, ateşböceğinin makus tarihini böylece öğrenmiş ve hayatında hiç ateşböceği görmediği için, kendini bu masaldaki

diğerlerinin tepkisi nasıl olacakmış? Karınca korkuyormuş ama sonuçta bunun geçmesi gereken bir sınav olduğunda karar kılmış. Yeni elbisesiyle aşağıya inmiş. Bu güzel olayı bir kadeh şarap içerek kutlamaya karar vermiş. Köşe masalardan birine oturmuş. Artık bambaşka olduğunu bildiği gözlerle çevresine bakmaya başlamış. Her yanından dalga dalga vakar taşıyormuş. Onun böyle kurum kurum oturduğunu gören kimileri ona bakıp bakıp gülüyor, kimileriye şaşkınlıklarını gizlemeden ondan uzak durmaya çalışıyormuş. Biraz içerlese de karınca, yine de bu durumun normal olduğunu düşünmüş. Alışmaları için onlara zaman vermeliymiş kendince.

Böyle arpacı kumrusu gibi düşünmeye devam ederken karınca, hafiften kafayı bulmuş. O sırada masasına bir yabancı gelmiş, oturabilir miyim diye sormuş? Karınca şaşırılmış, kekeleyerek kabul etmiş. Yabancı ince ince karıncayı süzdükten sonra tabakasını çıkarıp içinden bir tane sigara almış, karıncaya da teklif etmiş. Karınca bir an tereddüt edip sigarayı almış. Yabancı önce onunkini, sonra kendisininkini ateşlemiş. Bir nefes çektikten sonra, ben demiş karıncaya. Ben Ateşböceği Ejder. Karıncanın nutku tutulmuş, şaşkın şaşkın Ateşböceği Ejder'in suratına bakmış. İçinden, demek ateşböceği buymuş diye geçirirken, üzerindeki ateşböceği elbisesini utançla çekiştirmiş. Ejder uzun süre ara vermeden anlatmış. Karınca kâh merakla, kâh sinirle, kâh üzüntüyle Ejder'i dinlemiş. Aslında ateşböceği olmayacağını kavraması uzun sürmemiş, fakat yine de aralarına katılamaz mıymış? Hayır demiş Ejder: Bizim ateşböceği türü olarak sayımız bellidir, kimse bu sayıdan dışarı çıkamaz ya da içeri giremez, diyerek karıncanın son umutlarını da kırıyazmış.

İçtikçe içmeye devam etmişler karınca ile Ejder. Karınca efkârlı efkârlı düşünüyormuş Ejder konuştuğunda. Konuştuğunda daha da sarhoş oluyormuş. Sonunda bu esrime içinde karıncanın aklına tuhaflaroğlu tuhaf bir fikir gelmiş. Belki de imkânsız değilmiş kendince ateşböceği olması. Bir yandan Ejder'e bir şey çaktırmamaya çalışırken, bir yandan da ona daha fazla yakınlık göstermeye başlamış karınca. Artık sayısını bilmediği son şişenin de dibini gördüklerinde, kalkmaya davranan Ejder'i durdurmuş, bu gece benimle kalır mısın diye ağlamaklı bir ton tutturmuş. Ejder'in gözleri parlamış. Beraber karıncanın odasına çıkıp sevişmişler. Ejder hemen uykuya dalmış, karınca Ejder'in tabakasından bir sigara alıp yapacaklarını düşünmeye koyulmuş. Sigarasını yutar gibi içmiş. Kalkıp şimdi gülünçlüğüne kendisinin de acıdığı ateşböceği elbisesini bavuluna koymuş. Karınca kıyafetlerini üzerine geçirip Ejder'e üzüntüyle bakmış ve yavaşça kapıyı kapatıp dışarı çıkmış. Otelin yanındaki bakkala girmiş. Bir tane ayırıcı, bir tane yokedicici, bir tane de daksil alacağını söylemiş. Bakkal boş boş suratına bakmış karıncanın. Ehliyetiniz var mı beyim diye sormuş sonra da. Karınca sıkıntıyla ehliyetini çıkarıp göstermiş. Bakkal bir süre duraksadıktan sonra ikna olmuş olacak

ki, karıncanın istediklerini paketlenip ona uzatmış. Karınca parasını ödeyip doğru odasına seğirtmiş. Bakmış ateşböceği hâlâ horul horul uyuyor, rahatlamış. Aceleyle karınca kıyafetlerini çıkarıp bavula tıkmış. Ayırıcıyı açıp ateşböceğinin yanına gitmiş, onun ve kendi üzerine bolca sıkılmış. Odanın içini duman bağlamış, kokudan bayılacak gibi olmuş karınca. Ayırıcının kutusunun üzerini okumuş. Daha beş dakikam var, diye söylenmiş kendi kendine. Bu arada yokediciciyi de kurmuş, çalışır duruma getirmiş. Şimdiye dek hayatında ne eylediyse hepsini sıraya koyup, yaptığı hataları daksille silmiş. Ayırıcı aktif hale gelmeye başlayınca ürkmüş karınca. Ya herru ya merru diye düşünecek olurken, ateşböceği ateşler içinde uyanıp ne oluyor diye bağırmasına fırsat bulmadan ayrılmış birdenbire. Bedeni yatakta kıpırtısız kalakalmış, aynı anda karıncanın kıpırtısız kalan ruhuyla birlikte yokedicinin içine hapsolmuş. Yokedicici gürültüyle ikisini de öğütürken, karıncanın bedeni ile ateşböceğinin ruhu odanın hengâmesinde birbirine sığınıp, yapışmış.

Masalda, artık karınca olmayan karıncanın akıbeti hakkında daha fazla bilgi yokmuş. Masal, bizzat karıncanın masalı olduğu için olabilir bu, ya da masal yazarının hüsnükuruntusu da olabilir. Veyahut masalın kuralları gereği alınmış bir tedbir, keza yolda önüne çıkan gerçek kırıntıları yiyen güvercinlerin bir kazığı; hiç olmadı masalı dinleyen güzel çocukların aniden bastıran uykusu da olabilir. Nihayetinde gökten düşen elma saksılarının ve yaşamın dimağa kazıdığı binbir türlü unutuşun eseri de olabilir. Emine hanımın yolda, içtiği konyaktan ötürü sızması ile yazarın akşamdan yediği hurmaların etkisini masal sayısını 3 alarak bertaraf etsem de, kerevete çıkılan yoldaki yapım çalışmaları nedeniyle masal trafiği başka bir şeritten veriliyor da olabilir. Olabileceklerin bir sınırı olmayabilir, hulasa. 00

Mektup

Umut Yaşar Karaoğlu

Kıştı, soğuktu ve ben, kalabalık bir sokağın sidik kokan bir köşesinde bilinçaltı devrimleri tasarlıyordum yalıtılmışlığımdan doğan. Hava kuruydu, çatlaktı avuççıklarım ve sen, o çatlakların içinden tüm benliğime yayılan acı olarak dağıtmıştın huzurumun saflığını. O acı karşısındaki dayanıksızlığımın zihnimde yarattığı boşluktan süzülerek dikilmişti düşlerimin önüne. Bir anlığına ruhumu kendine hapsedip, umutsuzluğuma fırlatmıştın beni sonra. İlk başta kapalı havanın içime düşen yansıması olduğunu düşünerek avutmaya çalışmıştım kendimi. Çünkü karşı olduğum, yaşantımdan uzak tutmaya çalıştığım ne varsa sende mevcuttu, bütün gelecek tasarımlarımın dışında yaşıyordun; sana doğru ilerlemem olanaksız olmalıydı.

Fakat o his; kaderciliğin himayesindeki, damarlarımı, gözbebeklerimi genişleten o güçlü his, sana akmaya mecbur olduğumu haykırmıştı korkusuzluğuma. Korkmuştum. Bu saçmalığın ortasına sen olmak için; senin damarlarında çözülmüş bir deneyim yumağı olmak için atılmış olduğum düşüncesi kâbus gibi çökmüştü üstüme. Büyük bir boşluğa doğru, içimdeki boşluğu büyüterek ilerliyordum sanki. Bunun karşısında, çaresiz küçük bir çocuk gibi yumruklarımı sıkmaktan başka bir şey yapamamıştım acımı dindirebilmek için. Ve önümdeki şarabın son yudumu yerine, seni yok etme andı içerek uzaklaşmıştım oradan, yüzümde kederle.

İlk karşılaşmamızdan bu yana üç yıl geçti. Ve sen her kış, soğuyan havayla birlikte, ruhumu titreten bir düş azraili olarak çıkıyorsun karşıma. Günden güne küçülen umutlarımın üstüne, daha gerçek ve daha yoğun bir kara bulut olarak düşürüyorsun gölgeni.

Benim ellerim çatlamıyor artık. İlk bir odanın içine hapsolmuş durumdayım. Ve yitirilmiş dostlukların açtığı yaralar sızladıkça, yalnızlaşmanın gerekliliğini fısıldıyorum sabaha karşı sislerine. Biliyorum; bunlar sana dönüşümümün ayak sesleri. Fakat çocukluğumu her çaresizce özlediğim ve sana olan nefretim büyüdükçe, eşzamanlılık teorileri ekliyorum ben saksılara. Gözyaşlarımla suladığım düşüncelerim koruyacak beni senden. Bir gün tamamen gerçeğe büründüğünde, ben orada olmayacağım; içinde bir boşluk bırakarak terk edeceğim seni.

“Sıradan bir cumartesi akşamı, yalnızlığımla kol kola geçeceksin önümden. Teselli edemediğin benliğinin gözyaşları okunuyor olacak yüzündeki hiyerogliflerde. Ve yanındakiyle şehvetli kesişmemizi fark ettiğinde, şartlanmış iktidarsızlık kâbusları göreceksin hızlanan adımlarının üstünde. Senin burnun, benimse gözlerim kanat açacak gökyüzüne. Özünden ödün vererek katıldığın kalabalığın içinde, küçülerek ilerleyeceksin akıntıyla birlikte. İçtikçe orospulaşan yalnızlığımla bir bar masasının üstünde bırakacak ve gömüleceksin kendisizliğine.

O gece eve döndüğünde bir ayrılık mektubu bulacaksın masanın üstünde. Ve dalacaksın ölümcül kâbuslar evrenine.” ∞

Gideceği mekân: bu oda, bu masa.
zaman: yolun yarısı.

ay üssü

belki güzel uyanırsam sabaha
 ve sızmışsam cevabıma
 dolunayı tekrarlırsam
 mehtap yolu hafif gölgeli
 ağır bulutsuz bir düş isem
 sorabilirim belki nefsim normalini
 ve soyunabilirsem devamıma
 açıkta kalırsam
 ışıklı yarıma hilal meyilli
 hafif karanlık bir şavk isem
 belki gözlerinde görürüm gelen geçeni
 ve dağılabilirsem alacama
 müsaade alırsam
 yanılmış şahsıma helal gelirli
 orta ölçekli bir güç isem
 sanabilirim belki senden bildiğimi
 pek dokunaklı bir ürperti

tezer cem

KENDİ KENDİME

Oyuncak
 satan
 çocuklar,
 satıp
 oyuncak
 alacaklarsa
 ne diye
 oyuncak
 satarlar
 diye
 sordum
 kendi kendime

Çağla Cömert

ben
 sen
 O
 kim

—eko'ya—

•
 ;

kırılğan küskünlükleriyle
 duramadan neyi arayan
 o kızsımla buluştuğumda;
 yetmezim.
 —kız'larım ile demeliyim belki—

“noktalı virgülden sonra
 büyük harfle başlanacak”
 diye
 tutturana bana
 yanılmak ne hoş!,,,

elbette küçük harflerle; itina ile başlanacak

ötedeki derin dinginliğe devriliyorum
 artık
 bildikleri zaten bu...
 ve bir silgi kılığında görünüyorsam da gözlerine
 seğirtmeyeceğim elbet
 yaşlı bir değnekçi gibi
 yeni dünyalarının kenar havuzlarında...

gel gör;
 meraktan çatlıyorum
 O kim?

Fadıl Kocagöz

beyan

orada öyle durdukça
bulut hırsızı bir yüz
parola yolculuğudur
şekerleme arayan
aşksız bülbül uykusuzluğu

bulut hırsızı yüzünle
ya sevmeye kal
ya rüzgârına bin ve git
arası yok bunun
ölümsüzlükten ölümlülüğe

sevmeye kalsın diyor yüreğim
duyar da kalırsan
zayıf yerlerimi güçlendirmeliyim
önce yüzünü- ki o senin gerçeğin değil
benim düşlerim

kalırsan kal kalmazsan sen bilirsin desem
de gideceksin hiçbir şey demesem
de bir çiçekle bir ömür arasında
dönüşünü beklerim -belki
de içimde sarhoşlar biriktirdiğim
aşağılık bir hisar akşamı
çoşkun'un sandalında intihar ederim

keman palyaço yaşar gümüş balıkları
ve bulut hırsızı yüzün
benim yanımda her şey uzaklarda hiç
dil yarasının son yaprak dökümü bu
ödünç bulut dilencisiyim hisar burçlarında
gideceksen önce yüzünü kaçır sevgili
yoksa küfürlü kullanırım kirletirim geri vermem

kâğıtlara beyan ederim

Aziz Kemâl Hızıroğlu

düğmesiz ilik

tek kanatlı kelebek
iki neon arasında
çarpışırken karanlıkla
mevsim yaza özentili
örtünmüş yarım yamalak
renklerin uçuculuğuna

çıktım sokağı kucakladım
tek kişiydi çelişkili
bütün perdeler ona örtülmüştü
buğusundan kırık kalpler yapılmayan
sessiz yalıtkan camlarda
yeryüzü tükenmiş
törenle çukurunu doldurdum
kirli deniz tabutunda
kılıç balığının

karşı kıyıdaydın sen
görmedin deniz fenerini kırdığımı
atın ayaklarıyla geçtim
başımda sığircık sürüsü
kovoğu irinleşmiş ağaçtan
çiğdem zamanını istedim

hemen dönemedim arkamı
yakasına köprüler kurduğum
sayfası kopuk öyküde
yalnızca bir iliktim
en yoksul gecede
kapattım kendimi

Aynur Dursun

en sevdiğim rengi söylemedim hâlâ

gökçe polatoğlu

yeşil bir karamel poşeti çıktı defterimin arasından. içine sesimi koyup kapattım. sen duyma ve umutlanma diye. umut zehirli... kaldırım serçesi çalındı kulağıma. ben o değildim. ben hiç üçüncü şahıs olmadım zaten.

şimdi uzak yollara giderken yine yanımda sen var. o değil. ben onu aldım hep, sen yaptım. sen şimdi oysan, al eline kalemi defteri. üzülme hiç. kırmızı ile başla yazdığın şiirlere benim için. sadece küçük defterlere yaz. onlar gibi. öyküye kaçma. bana kaçma. as time goes by. illaki saklanman gerekiyorsa kendi içine saklan. nefesini tut, ellerini kavuştur birbirine. beni tutma. tutama. çünkü utancından elleriyle yüzünü kapatan küçük bir kız çocuğuyum hâlâ. kapılarını yüzüne kapatan. kırmızı tebeşirlerle sek sek çiziyorum sokaklara. tutamazsın. o yüzden bana gelme.

git. gitme. bende kalma sadece.

dur bekle. yine dön geri. almak istediklerini toplayana kadar ayrılma buralardan. daha çok gökyüzü. daha çok deniz. daha çok alkol. daha çok beyoğlu. geri kalan her yer pis gurbet. her yer zehirli beyoğlu'nun dışında. sen buralarda kal. git ama geri gel hep. benim gibi.

fark ettin mi ne kadar çok benziyor işaret parmaklarımız? saçlarımız... kırmızılarımız... ellerimizi tutan olmadı mı hiç? koskocaman olduk bırakamadık mı emziklerimizi?

hep yanlış sokaktaydık...

ama şimdi. en azından şimdi(lik) masmavi bir masalım var benim. güneşin altında altın rengi kalemimle masmavi masalımı yazıyorum. yazamıyorum. pamuk prenses ve prens.

sen bana gelme, bana saklanma! kapalı... ∞

küçük defterler I

salih aydemir

bana gelince; kim bu? diye sallandırdığım çılgın kostümler içindeki bedenim ürperdi: kim bu? hay allah her şey hâlâ yanış; doğrular deli gibi dans ediyor öylesine... huysuzlaşan dilimin çizdiği şakalar uğruna aldatıyorum sakinleşen yüzümü... birbirine sarılmış sokaklar gibi gevşiyor gidip geldiğim kentler... seni severken, kendime dönüyorum... beni yeniden uyandır yüzüne...

şaşkınlığın kederliliği içinde değişen ne varsa hatırlat... tehlikeli ve iyi olan sevindirecekse... beni uyandır... içimden geçen yeni bir şeyin gürültüsüne bırak bedenimi... rilke'ye katlanmak zorundayım; aşkın yalnızca anlamı var ve bu insancadır, diyen herkesin bile anlamadığı rastlantıların anlatısı sayılmaz... herhangi bir ses, yüz, dil ve dokunuş... öylesine olmuyor... benliğin ağır geldiği o kaba sabalığı içinde kargaşa yaratan hiç, yine öteki... ruhun sahip olduğu o sarmaşıklar dizgesi... malların'ın uğursuz sandığı düşün hayalinden başka bir şey olmayan sözün baskısında tuttuğum hayat açık veriyor...

günah gözlerimde cesur bir hayatı karşılıyor
müzik gibi her şey akıyor içime
küçük defterimde hıçkırıklar
küçük küçücük cümleler akıyor dilime

silah yok... gizli boşlukların yokluğuna bıraktığım düzen hiç'in gizine taşıyacak beni... ruhum yapay gülüşler karşısında alaya alacak ben'i... ben, dünyaya ait olanla yetinmeyeceğim...

sözcüklerle yaptığım her savaş ayrıntı taşıyor mirasımıza; bedenim senden kalan tek mülk... alay ettiğim yaşların ayrıntısında... dilime yıldırım düşse kalbim şaşmaz; sus, biraz gözlerinde kalayım; yüzümdeki hayat boşuna gitmesin... ben aklımı dolandırayım şikâyet eden kalbine büyüsün

oysa sarkacı her tutuşumda onu daha hızlı sallamayı düşünmüştüm... çığ; kalbimin cüppesine inen karartı... beni tepeden tırnağa bir alığa dönüştüren çelik... fısıldayan umut; her şey yerli yerindeyken kendine hep uzak olan mil bitki örtüsü uzunluğunda dokunur gözlerime düzensiz geceyi sırtlanan ağzı dolu su gibi sis... dahası var; sanki her şey insanmış gibi yıkanıyor ıslık çalan bedenime dahası var; benim olmazsa aşk olamam...

geceyi çıkar kuyudan
sabahı başlatan çalparadan
yıldızların mırıltılarını duyuyorum
dilim gölsüz karanlıklar büyütüyor ∞

Bu, zamanını kaybetmiş bir yazı.
Ve yarımındır, hiç âşık olmamış bir insan.

- Eskisi gibi kabuğuma çekilip, kendi başıma ağlayacağımı mı sanıyordun?

- ...

Yağmur yağıyordu.

- Al şu şemsiyeyi de öyle git, dedin.

- Gerek yok, senin yürüyeceğin yol benden fazla.

- ...

- Görüşürüz.

- Hızlı yürü, ıslanacaksın.

Düşündüm, ıslanıyordum.

- Kuru da sayılmam zaten.

Yağmur bu sefer, yerden göğe yağıyordu.

Saatime bakmaktan nefret ediyorum. O gün de baktım. Sabah sekizle gece on iki arasına sıkışmış kalmışım. Uzun zaman olmuş, bakmayalı yıldızlara.

Yıldızsız bir gökyüzü bugün damarlarımda dolaşan ve ben ilk defa tırnağın nasıl eti çekmeden büyüdüğünü düşündüm. Hangi kan dolaşır damarlarında yıldızın, özlem hangi tenhada peydahlanmıştır? Kendisi gibi annesi de fahişe midir, kaç kişinin altına yattığını bile bilmeyen.

Sessizliğin bittiği yerde başlıyor senin adın ve ben konuşmasını bilmeyen bir çocuk gibi, dili olsa neler söyleyecek? Bir misket artık sana kelimeler, kaygan dilimin üzerinde, yuvarlanarak ve ötelenerek ilerleyen, sendeleyemeyen yürümesini yeni öğrenir gibi, düşmemek için dudaklarıma tutunmuş, dudaklarım paramparça tırnaklarından.

Boşuna tükeniyor ömür, nefes bazında. Sessizliğin içinde sensin anlamı olan tek varlık. Ellerim sessizlik, bir avuç. Ağzım sessizlik. Sesin kendisi olman duymamamı gerektirmez, hadi.

Sevmek ıslak olmaktır, şöyle demiştim sana bir zamanlar: “Dindi yağmur, aç şemsiyeni.”

On altı Şubat iki bin beş, saat yirmi iki sıfır beş. İstiklal Caddesi'nden yürümüşüz bir süre. Ben saatime bakarken sen “Kaç dakika var otobüse?” diye soruyorsun. Saate bakıyorum, “On beş dakika sonra.” diyorum. “Hızlı yürüylim mi?”, “Gerek yok, yetişiriz.” Neden zorluyorsun anlamıyorum, umurumda mı sence otobüs? Yürüyoruz, hâlâ. gözlerim görmüyor bir süre. Sonra döviz büfesinin tepesindeki saat yirmi iki sıfır dokuzu gösteriyor. Meydana varmadan duruyoruz. “Seni çok seviyorum.” diyorsun, “Biliyor musun?”, “Evet.” diyorum. Biliyor muyum?

Yanımızdan anlamsız insanlar sürüsü geçiyor. Hepsi birbirinin aynısı, farklı kaplarda. “Ama bir sorun var, hastayım belki.” Kolumdan çekiyorsun, yürüyoruz. “Otuz dört tebefe kırk dört, yürü hadi, ilerle, bekleme yapma.” Tramvay durağındaki garip kadın polise sataşıyor, polis taksi şoförüne, şoför müşteriye... O an bile anımsayamıyorum, algılayamıyorum ne dediğini, şimdi mi?..

Yürüyoruz, anlamsız insanlar sürüsü yürüyor. Metro girişinde duruyoruz. “Ben de seni seviyorum.” diyorum, “Biliyor musun?”, “Biliyorum.” diyorsun. Yanaklarımdan öpsen neye yarar, kan yok ki damarlarımda.

Yüz yirmi dokuz bet. Hayatımda ilk defa ölüyorum.

Sonunu bildiğim hikâyeler en güzelleri: Aşk öyle değil mi?

Saklar yağmur gözyaşlarını, kurumuşsun sen. ∞

